

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
A. OBECNÁ ČÁST	12
1 Jak se člověk učí (číst).....	14
1.1 Metody výuky čtení	15
1.1.1 Proces čtení	15
1.1.2 Výuka čtení	16
1.2 Parciální vady – SPU, ADHD	17
1.2.1 Specifické poruchy učení (SPU), Specifické vývojové poruchy školních dovedností (SVPŠD)	17
1.2.2 Poruchy chování.....	18
1.2.3 Pozornost	19
1.2.4 Reeducace	20
Zdroje	25
2 Jak se člověk stane čtenářem	28
2.1 Podpora čtenářství – rozvoj porozumění.....	29
2.1.1 Čtenářem se člověk nerodí, čtenářem se stává	29
2.1.2 Řízené čtení	31
2.1.3 Třífázový model učení	33
2.2 Čtenářské strategie.....	34
2.2.1 Možnosti práce se čtenářskými strategiemi	34
2.2.2 Vybrané čtenářské strategie	37
2.2.3 Jak začít se čtenářskými strategiemi	42
2.3 Jak může knihovna školám pomoci při rozvoji porozumění dětí a žáků.....	45
2.4 Příklad čtenářské lekce s využitím čtenářských strategií	47
Zdroje	50
3 Specifika jednotlivých věkových skupin čtenářů.....	52
3.1 Předškolní věk – předčtenář	53
3.1.1 Myšlení – Jak chápe svět kolem sebe?	53
3.1.2 Vnímání – Jak reaguje na podněty z okolí?	54
3.1.3 Emoce – Jak pracovat s city předškoláka?	55

3.2 Čtenář v mladším školním věku	57
3.2.1 Myšlení – Jak školák chápe svět kolem sebe?	57
3.2.2 Vnímání – Jak vnímá školák svět kolem sebe?	57
3.2.3 Emoce – Co je typické pro citové prožívání?	58
3.2.4 Mladší školní věk – Jak udržet kázeň?	58
3.3 Čtenář v období dospívání	60
3.3.1 Myšlení a vnímání	60
3.3.2 Emoce v dospívání	60
3.3.3 Dospívající čtenář – Jak udržet kázeň?	62
3.4 Nuda – riziko při práci s dětskou skupinou	63
3.4.1 Co je to nuda?	63
3.4.2 Kdo za nudu může?	63
3.4.3 Co nudící se žáci během výuky dělají?	64
3.4.4 Jak zabránit výskytu nudy	64
Zdroje	66
4 Uplatnění metod kreativního učení v práci s dětskou skupinou	68
4.1 Kreativní učení v práci knihovníka	69
4.2 Jak upoutat pozornost dětí/žáků	70
4.2.1 Jak děti a žáky aktivně zapojit – problémové vyučování	70
4.2.2 Jak děti a žáky aktivně zapojit – diskusní metody	72
4.3 Jak příběh přiblížit dětem a žákům	77
4.3.1 Situační metody	77
4.3.2 Inscenační metody	78
4.3.3 Specifické metody	79
4.4 Jak tvořivě pracovat s knihou	80
4.4.1 Náměty na práci s knihou	80
4.4.2 Práce s textem	81
4.5 Jaká je role knihovníka při přípravě programu kreativního učení	82
4.5.1 Proces tvorby kreativního animačního programu	82
4.5.2 Mapování mysli	83
4.5.3 Bariéry a podmínky kreativity	83
4.5.4 Osobnostní charakteristiky tvořivé osobnosti	84

Zdroje	85
B. SPECIÁLNÍ ČÁST	88
5 Biblioterapie a tvůrčí psaní v knihovnické práci	90
5.1 Biblioterapie	91
5.1.1 Typy biblioterapie	91
5.2 Biblioterapie v knihovnických lekcích	92
Zdroje	95
Scénář biblioterapeutické knihovnické lekce pro I. stupeň ZŠ	96
Scénář biblioterapeutické knihovnické lekce pro II. stupeň ZŠ	98
5.4 Tvůrčí psaní s Petrou Braunovou.....	101
5.4.1 Úkoly ke knihám technikou tvůrčího psaní	101
6 Dramatická výchova v knihovnické práci	104
6.1 Od hlasu ke sdělnému čtení.....	106
6.1.1 Práce s hlasem.....	106
6.1.2 Sdělné čtení, a co stojí za to sdělně číst.....	109
6.2 Práce s loutkou	111
6.2.1 Loutky	111
6.2.2 Typy loutek.....	112
6.2.3 Jak loutku vodit a jak za ni mluvit?.....	121
6.2.4 Wait for it... ..	121
6.3 Další náměty na využití dramatické výchovy	122
6.3.1 Několik technik dramatické výchovy šikovných pro knihovnu.....	122
6.4 Shrnutí	125
Zdroje	126
7 Výtvarné aktivity v knihovnické práci	128
7.1 Výtvarná výchova	129
7.1.1 Proměny cílů výtvarné výchovy	129
7.1.2 Výtvarné techniky a postupy	130
7.2 Principy výtvarné pedagogiky ve výtvarně edukačním programu	132
Zdroje	134
7.3 Vizuální stránka knihy (přepis prezentace z workshopu).....	136

7.3.1 Funkce knihy.....	136
7.3.2 Znaký kvalitního knižního designu.....	136
7.3.3 Slovníček pojmů.....	138
7.3.4 Kniha jako artefakt	139
7.4 Zprostředkování knihy prostřednictvím zážitkových výtvarných aktivit (workshop)	140
Zdroje.....	149
8 Využití multimédií v knihovnické práci (přepis prezentace z workshopu).....	150
8.1 Canva a její představení	151
8.2 Tvorba statického obsahu.....	153
8.2.1 Práce s obrázky (nahrávání, editace, užití, pozadí).....	156
8.3 Tvorba videí.....	165
DOSLOV	168
Seznam obrázků.....	169
Seznam tabulek.....	171
Ediční poznámka.....	172